

Duplik

Til

Østre Landsret, 14. afdeling

I sagsnr. BS-27824/2020-OLR:

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.
- 9.
- 10.
- 11.
- og
- 12.

(alle ved advokat Eddie Omar Rosenberg Khawaja)

mod

Transport- og Boligministeriet

(advokat Peter Biering og advokat Emil Wetendorff Nørgaard)

Sagsøgernes replik af 30. november 2020 giver ikke Transport- og Boligministeriet anledning til at ændre sine påstande, som fortsat er

1. PÅSTANDE

Principal: Afvisning.

Subsidiært: Frifindelse.

1.	PÅSTANDE	1
2.	INDLEDNING	3
2.1	Processkriftets struktur	3
2.2	Sagens genstand er fortsat ikke klar	3
3.	BEGÆRING OM UDSKILLELSE, JF. RETSPLEJELOVENS § 253, STK. 1 OG 2	4
4.	BEGÆRING OM SAMBEHANDLING, JF. RETSPLEJELOVENS § 254, STK. 1	4
5.	UDDYBNING AF ANBRINGENDER	6
5.1	Afvisningspåstanden	6
5.1.1	Sagsøgernes påstand er fortsat uegnet til at indgå i en domskonklusion	6
5.1.2	Sagsøgernes påstand er fortsat uklar	6
5.1.3	Sagsøgerne savner fortsat retlig interesse og Transport- og Boligministeriet er stadigvæk ikke rette sagsøgte	9
5.2	Frifindelsespåstanden	10
5.2.1	Sagsøgerne bliver ikke behandlet ringere	11
5.2.2	Transport- og Boligministeriet har ikke lagt vægt på etnicitet	13
5.2.3	Transport- og Boligministeriets godkendelse af udviklingsplanen udgør ikke indirekte diskrimination	16
6.	PRÆJUDICIEL FORELÆGGELSE	19
6.1	Der er ikke rimelig tvivl om fortolkningen af EU-retlige regler	19
6.2	Spørgsmålene beskriver ikke almenboliglovens regler retvisende	20
6.3	Ikke grund til formalitetsprocedure	20
7.	DOKUMENTER	21

2. INDLEDNING

2.1 Processkriftets struktur

Transport- og Boligministeriet fastholder som nævnt sine påstande og finder ikke grund til at fremsætte nye anbringender i lyset af sagsøgernes replik af 30. november 2020. I det følgende *uddybes* således de anbringender, som ministeriet fremsatte i svarskrift af 1. september 2020, i det omfang replikken giver anledning til det.

Processkriftet følger grundlæggende strukturen som i svarskriftet.

I [afsnit 3](#) har Transport- og Boligministeriet fremsat en begæring om udskillelse af afvisningspåstanden og spørgsmålet om rette sagsøgte, jf. retsplejelovens § 253, stk. 1 og 2, og i [afsnit 4](#) fastholdes og uddybes begæringen om sambehandling, jf. retsplejelovens § 254, stk. 1. Ministeriet har redegjort uddybende for dets anbringender i [afsnit 5](#), hvor afsnit 5.1 angår afvisningspåstanden, og afsnit 5.2 angår frifindelse-påstanden. I [afsnit 6](#) har ministeriet redegjort for, hvorfor der ikke efter ministeriets opfattelse bør ske præjudiciel forelæggelse, som sagsøgerne har begæret.

2.2 Sagens genstand er fortsat ikke klar

Transport- og Boligministeriet finder dog grund til allerede her at gøre opmærksom på, at det fortsat ikke er klart, hvad genstanden for den foreliggende sag er. Ministeriet ved med andre ord ikke, hvad det specifikt er, sagsøgerne ønsker, at landsretten skal tage stilling til i den foreliggende sag.

Sagsøgerne har – til besvarelse af ministeriets opfordring B – anført i replikken, at de ønsker, at den foreliggende sag skal angå ministeriets *godkendelse* af udviklingsplanen for Mjølnerparken. Ikke desto mindre fremgår det fortsat flere steder i replikken, at det i virkeligheden er noget andet, sagsøgerne er utilfredse med. Det er dels beslutningen om, at deres lejemål skal frasælges (og at de af den grund muligvis skal fraflytte lejemålene), og dels almenboliglovens §§ 61 a og 168 a mere generelt.

Sagsøgerne bør være særligt klare i deres redegørelse for dette forhold, da det f.eks. har betydning for spørgsmålet om retlig interesse og rette sagsøgte, jf. nærmere afsnit 5.1.2, nedenfor. Det er bl.a. en af årsagerne til, at ministeriet begærer disse spørgsmål udskilt til særskilt behandling og afgørelse, jf. straks nedenfor.

3. BEGÆRING OM UDSKILLELSE, JF. RETSPLEJELOVENS § 253, STK. 1 OG 2

Når Transport- og Boligministeriet fastholder afvisningspåstanden, støttes det dels på, at sagsøgernes påstand (fortsat) er uklar og uegnet til at indgå i en domskonklusion, og dels at sagsøgerne (fortsat) mangler retlig interesse. Transport- og Boligministeriet fastholder desuden frifindelsespåstanden, hvilket dels støttes på, at ministeriet (fortsat) ikke er rette sagsøgte.

Transport- og Boligministeriet anmoder om, at Østre Landsret *udskiller* afvisningspåstanden og spørgsmålet om, hvorvidt ministeriet er rette sagsøgte til særskilt behandling og afgørelse, jf. retsplejelovens § 253, stk. 1 og 2.

Som det fremgår af afsnit 4.1 i svarskriftet og af afsnit 5.1, nedenfor, er der en meget stærk formodning for, at sagen bør afvises på grund af manglende retlig interesse. Det gælder, dels fordi sagsøgerne – uden konkret og aktuel interesse – ønsker at få prøvet, om bestemmelserne i almenboliglovens §§ 61 a og 168 a er i strid med de etniske ligebehandlingsregler, og dels fordi, at sagsøgerne ikke er adressat for ministeriets godkendelse af udviklingsplanen for Mjølnerparken, jf. navnlig U.2013.3295 H.

Tilsvarende er der en stærk formodning for, at ministeriet bør frifindes *allerede fordi*, at ministeriet ikke er rette sagsøgte. Det er således ikke ministeriet, der har truffet beslutningen om, at sagsøgernes boliger skal frasælges. Ministeriet har godkendt beslutningen, men ud fra en række lovgivningsmæssige og administrative kriterier, der ikke *materielt set* har noget at gøre med beslutningen om frasalg.

En afgørelse af de nævnte spørgsmål kan afslutte retssagens behandling uden at der vil være behov for, at landsretten tager stilling til reglerne i dansk ret, EU-ret og EMRK om etnisk ligebehandling, herunder om der er grundlag for at stille præjudicielle spørgsmål til EU-Domstolen, som begæret af sagsøgerne.

En særskilt afgørelse om de nævnte spørgsmål vil derfor være procesbesparende for både parterne og landsretten.

4. BEGÆRING OM SAMBEHANDLING, JF. RETSPLEJELOVENS § 254, STK. 1

Transport- og Boligministeriet har ved brev af 4. december 2020 anmodet om, at den foreliggende sag behandles i forbindelse med sagerne vedrørende Ringparken i Slagelse (sagsnr. BS-26702/2020-OLR, BS-26704/2020-OLR, BS-26705/2020-OLR og BS-26706/2020-OLR), jf. retsplejelovens § 254, stk. 1.

Sagsøgerne har ved meddelelse af 4. december 2020 (indgivet på retssagsportalen) foreløbigt protesteret imod sambehandling, dels fordi Transport- og Boligministeriet har nedlagt en afvisningspåstand i den foreliggende sag, og dels fordi sagsøgerne ikke mener, at det er hensigtsmæssigt, at sagerne

sambehandles. Sagsøgerne har i samme forbindelse foreslået, at Transport- og Boligministeriet uddyber sin anmodning om sambehandling i duplikken.

....

Transport- og Boligministeriet fastholder begæringen om sambehandling, jf. retsplejelovens § 254, stk. 1. Ministeriet mener således, at sambehandlingen vil være *hensigtsmæssig* – uanset, om landsretten i den foreliggende sag måtte beslutte at udskille spørgsmål om retlig interesse og rette sagsøgte, jf. ovenfor.

Det er korrekt, som anført af sagsøgerne i meddelelsen af 4. december 2020, at retssagerne ikke vedrører *præcis de samme* faktiske omstændigheder. Sagerne vedrørende Ringparken i Slagelse drejer sig således om opsigelsen af fire specifikke lejemål, mens den foreliggende retssag er anderledes og ubestemt, og angår – efter sagsøgernes udtryk – truslen om opsigelse. Forskellen på de faktiske omstændigheder, som sagerne angår, er dog ikke af væsentlig betydning for spørgsmålet om sambehandling.

Uanset hvad, er det i begge sager gjort gældende – om sagsøgerne vil stå ved det eller ej – at det er almenboliglovens §§ 61 a og 168 a, der er den bagvedliggende årsag til den påståede forskelsbehandling.

I retssagerne om Ringparken er opsigelserne således sket på baggrund af en udviklingsplan, der er udarbejdet i medfør af almenboliglovens § 168 a, stk. 1, og godkendt af Transport- og Boligministeriet i medfør af § 168 a, stk. 2. Sagsøgerne i den pågældende sag har da også nedlagt en selvstændig påstand, hvorefter sagsøger (Dansk almennyttigt Boligselskab (herefter "DAB")) tilpligtes at anerkende, at § 61 a i almenboligloven er ugyldig.

I den foreliggende retssag kommer truslen om opsigelse, som sagsøgerne henviser til, af, at Bo-Vita og Københavns Kommune har udarbejdet en udviklingsplan på baggrund af almenboliglovens § 168 a, stk. 1, der bestemmer, at visse boliger skal frasælges.

Almenboliglovens §§ 61 a og 168 a er også relevante for spørgsmålet om retlig interesse og rette sagsøgte.

Det er på den baggrund Transport- og Boligministeriets opfattelse, at en sambehandling med de ovenfor nævnte sager, vil give landsretten en bedre og bredere forståelse af, hvordan almenboliglovens regler fungerer både retligt og praktisk, ligesom det vil give landsretten et bedre grundlag for at afgøre de begæringer om præjudiciel forelæggelse, der er fremsat i begge sager.

Det er understøttet af, at både sagsøger (DAB) i retssagerne om Ringparken, samt Danmarks Almene Boliger, der er indtrådt som biintervenient i disse sager, er enige med Transport- og Boligministeriet i, at sambehandlingen er hensigtsmæssig.

5. UDDYBNING AF ANBRINGENDER

5.1 Afvisningspåstanden

Til støtte for afvisningspåstanden anførte Transport- og Boligministeriet på side 16 ff. i svarskriftet, at sagsøgernes påstand er *uklar og uegnet* til at indgå i en operativ domskonklusion.

Ministeriet opfordrede i den forbindelse sagsøgerne til, dels at præcisere deres påstand (opfordring A), og dels at oplyse, om de ønsker en konkret prøvelse af ministeriets godkendelse af 10. september 2019 af udviklingsplanen for Mjølnerparken eller en abstrakt prøvelse af almenboliglovens regler (opfordring B).

Sagsøgerne har (til besvarelse af opfordring B) på side 1-3 i replikken anført, at de med påstanden ønsker en *konkret prøvelse* af, om ministeriets godkendelse af udviklingsplanen for Mjølnerparken indebærer en krænkelse af deres rettigheder. Sagsøgerne har samtidig (til besvarelse af opfordring A) præciseret påstanden, således at det nu fremgår præcist, hvilke rettigheder de mener er blevet krænkede.

Replikken giver anledning til tre bemærkninger hertil, jf. afsnit 5.1.1-5.1.3, nedenfor.

5.1.1 *Sagsøgernes påstand er fortsat uegnet til at indgå i en domskonklusion*

Transport- og Boligministeriet fastholder, at sagsøgernes påstand (fortsat) udgør et anbringende, og dermed er påstanden uegnet til at indgå i en operativ domskonklusion.

Selv efter berigtigelsen fremgår det ikke af påstanden, hvilken operativ retsfølge sagsøgerne ønsker ministeriet pålagt. Ministeriet vil således ikke – som påstanden ser ud – være i stand til at opfylde en dom, der måtte give sagsøgerne medhold.

5.1.2 *Sagsøgernes påstand er fortsat uklar*

Transport- og Boligministeriet fastholder desuden, at det (fortsat) er uklart, hvad genstanden for den foreliggende sag er.

Trods den ovenfor nævnte præcisering om, at sagsøgerne alene ønsker en prøvelse af ministeriets godkendelse af 10. september 2019 af udviklingsplanen for Mjølnerparken, henviser sagsøgerne løbende

igennem replikken til, at det er reglerne i almenboligloven generelt set, de er utilfredse med. Det fremgår f.eks. på side 4-5 i replikken, at:

"Sagsøgerne bliver derfor, som en direkte følge af Transport- og Boligministeriets godkendelse af Udviklingsplanen, behandlet ringere end andre beboere i boligområder, som karakteriseres som udsatte boligområder, fordi sagsøgerne står til at miste deres hjem som følge af en udviklingsplan, der alene er blevet til, fordi antallet af beboere i Mjølnerparken med ikke-vestlig etnisk oprindelse er højere end i andre socioøkonomisk-sammenlignelige boligområder.

...

Det fastholdes ligeledes, at den stødende og stigmatiserende karakter, som godkendelsen af Udviklingsplanen hviler på, herunder kategoriseringen af boligområdet som en "ghetto" og "hård ghetto" baseret på antallet af beboere med ikke-vestlig oprindelse, udgør ringere behandling efter EU-direktivet og EMRK." (understreget her)

Når Transport- og Boligministeriet er optaget af, om sagsøgerne ønsker en prøvelse af henholdsvis almenboliglovens regler, udviklingsplanen eller godkendelsen af udviklingsplanen, skyldes det, at der i princippet er tale om *tre forskellige retssager* med hver sit indhold.

En retssag vedrørende Transport- og Boligministeriets godkendelse af udviklingsplanen for Mjølnerparken, må således efter ministeriets opfattelse angå, om godkendelsen – i sig selv som forvaltningsakt – på den ene eller anden måde er ulovlig.

Som anført på side 11-12 og side 20 i svarskriftet, er transport- og boligministerens godkendelse af udviklingsplaner reguleret i almenboliglovens § 168 a, stk. 2 og 3, og i bekendtgørelse nr. 1354 af 27. november 2018 om fysisk forandring af hårde ghettoer.

I de specielle bemærkninger til § 168 a, stk. 2 (lovforslag nr. 38 af 3. oktober 2018), er det nærmere beskrevet, hvad lovgiver har ønsket, at ministeren skal forholde sig til, når vedkommende tager stilling til, om en udviklingsplan kan godkendes. Det fremgår heraf, at ministeren skal vurdere, om udviklingsplanen er realistisk og tilstrækkelig i forhold til at vende boligområdets udvikling:

"Kravet om, at ministeren skal godkende udviklingsplanen, vil indebære, at ministeren vurderer, om planen er realistisk og tilstrækkelig i forhold til at vende boligområdets udvikling, herunder om omdannelsen planlægges gennemført inden 2030. Det forhold, at planen har som sit mål at nedbringe andelen af almene familieboliger til højst 40 pct. af alle boliger i

det pågældende boligområde, vil således ikke i sig selv indebære, at betingelserne for ministerens godkendelse er opfyldt.” (understreget her)

Dette stemmer overens med kriterierne i § 13 i bekendtgørelsen, der opregner, hvilke forhold ministeren navnlig skal lægge vægt på i godkendelsen, ligesom det er i overensstemmelse med § 14, der fastslår, at ministeren kan stille krav om ændring af udviklingsplanen, herunder på nærmere angivne punkter, hvis ministeren ikke kan godkende udviklingsplanen.

Transport- og Boligministeriet er i almenboliglovens § 168 a, stk. 2, blevet pålagt en *særligt afgrænset* opgave med at godkende udviklingsplaner. Transport- og boligministeren skal ikke blande sig i de *specifikke valg*, som de almene boligselskaber og kommunalbestyrelserne træffer i udarbejdelsen af udviklingsplanerne, medmindre det står klart, at de pågældende valg ikke er realistiske i forhold til at opfylde lovgivningens krav om nedbringelse af andelen af almene familieboliger.

Transport- og boligministerens godkendelse af 10. september 2019 af udviklingsplanen for Mjølnerparken (bilag 9) er i overensstemmelse med almenboliglovens § 168 a, stk. 2, og bekendtgørelsen om fysisk forandring af hårde ghettoer, idet ministeren vurderede, at Bo-Vita og Københavns Kommunes udviklingsplan var realistisk og tilstrækkelig i forhold til lovgivningens krav.

Der er ikke herudover grundlag for at sige, at Transport- og Boligministeriet proaktivt skal påse f.eks., om almene boligselskaber overholder ligebehandlingsreglerne. Det understøttes kun yderligere af, at udviklingsplanen er udarbejdet af bl.a. Københavns Kommune.

Det efterlader på ingen måde sagsøgerne i et retstomt rum. Hvis de mener, at de er blevet diskrimineret på baggrund af udviklingsplanen for Mjølnerparken, fordi den medfører, at de må fraflytte deres lejemål, har de mulighed for at rejse deres krav over for Bo-Vita og Københavns Kommune.

De nævnte forhold må stå klart for sagsøgerne, og det underrer derfor fortsat Transport- og Boligministeriet, at sagsøgerne har valgt at anlægge den foreliggende sag mod ministeriet.

Det er ministeriets opfattelse, at sagsøgernes valg med, dels at anlægge sagen mod Transport- og Boligministeriet snarere end Bo-Vita og Københavns Kommune, og dels at forsøge at bygge retssagen op om ministeriets godkendelse af udviklingsplanen for Mjølnerparken alt imens de argumenterer for, at det er almenboliglovens regler, der er ulovlige, er udtryk for en *konstrueret retstvist*, muligvis med det formål at opnå præjudiciel forelæggelse for EU-Domstolen, jf. U.2000.1276Ø (Dominic King).¹

¹ Dommen blev anket til Højesteret, der stadfæstede landsrettens dom, jf. U.2001.1246 H.

5.1.3 Sagsøgerne savner fortsat retlig interesse og Transport- og Boligministeriet er stadigvæk ikke rette sagsøgte

Sagsøgerne har i replikken opfordret (1) Transport- og Boligministeriet til at oplyse, om ministeriet fortsat gør gældende, at de sagsøgte ikke har retlig interesse.

Til besvarelse af opfordringen kan Transport- og Boligministeriet oplyse, at ministeriet fastholder anbringendet om retlig interesse, og at anbringendet gøres gældende uanset, om sagsøgerne ønsker en abstrakt eller konkret prøvelse.

Som anført i svarskriftet, afsnit 4.1.2, mener ministeriet ikke, at sagsøgerne har konkret og aktuel interesse i en abstrakt prøvelse af, om almenboliglovens §§ 61 a og 168 a, er i strid med de etniske ligebehandlingsregler. En sådan prøvelse vil under de givne omstændigheder have karakter af resposumvirksomhed.

Sagsøgerne er således ikke konkret, aktuelt og individuelt berørt af almenboliglovens regler i sig selv, men af de konkret valg, som det almene boligselskab og kommunalbestyrelsen har truffet specifikt for Mjølnerparken. Dét forhold, at sagsøgerne bor i et alment boligområde, ligesom knap 1 mio. andre personer i Danmark, gør ikke i sig selv, at sagsøgerne har en retlig interesse i at få prøvet almenboliglovens bestemmelser.

Transport- og Boligministeriet mener heller ikke, at sagsøgerne har konkret og aktuel interesse i en konkret prøvelse af ministeriets godkendelse af 10. september 2019 af udviklingsplanen for Mjølnerparken, idet sagsøgerne ikke er adressat for godkendelsen, jf. U.2013.3295 H.

På samme måde som i den nævnte dom er der ikke grundlag for at sige, at beboere i Mjølnerparken, heriblandt sagsøgerne, har en partslignende status i forhold til Transport- og Boligministeriets godkendelse af 10. september 2019. Beboerne skulle således ikke f.eks. partshøres inden godkendelsen, ligesom de ikke var tillagt særlig klageret som følge heraf.

Årsagen er, som anført ovenfor, at godkendelsen ikke i sig selv ændrer i beboernes retsstilling. Den *retter sig mod* Bo-Vita og Københavns Kommune, som da også er dem, der i medfør af § 14 i bekendtgørelsen om fysisk forandring af hårde ghettoområder, vil skulle ændre i udviklingsplanen, hvis ikke den kan godkendes.

Sagsøgernes opfordring 1 er dermed besvaret.

....

Sagsøgerne har i replikken desuden opfordret (2) Transport- og Boligministeriet til at præcisere, hvorvidt anbringendet om rette sagsøgte gøres gældende til støtte for ministeriets frifindelsespåstand.

Transport- og Boligministeriet kan til besvarelse af opfordringen anføre, at ministeriet formentlig vil være rette sagsøgte i forhold til en retssag om ministeriets godkendelse af udviklingsplanen for Mjølnerparken, idet ministeriet jo har besluttet at godkende udviklingsplanen. Ikke desto mindre savner sagsøgerne af de grunde, der er anført ovenfor, retlig interesse til en prøvelse heraf, hvorfor spørgsmålet er overflødigt.

Transport- og Boligministeriet gør derimod gældende, at ministeriet ikke er rette sagsøgte i forhold til spørgsmålet om, hvorvidt udviklingsplanen (og beslutningen om frasal) i sig selv har diskrimineret sagsøgerne på baggrund af deres etnicitet og/eller race, hvilket efter ministeriets forståelse er det, som sagsøgerne reelt ønsker prøvet.

Ministeriet accepterer efter omstændighederne, at anbringendet om rette sagsøger angår ministeriets frifindelsespåstand, jf. også Højesterets kendelse i U.1979.565 H.

Sagsøgernes opfordring 2 er dermed besvaret.

5.2 Frifindelsespåstanden

Sagsøgerne har på side 3-11 i replikken fastholdt,

- at sagsøgerne bliver behandlet ringere som følge af udviklingsplanen for Mjølnerparken (side 3-5),
- at Transport- og Boligministeriet har lagt vægt på etnisk oprindelse, når man (med almenboliglovens § 168 a, stk. 1) har pålagt almene boligselskaber og kommunerne at udarbejde udviklingsplaner (side 5-9), og
- at ministeriets godkendelse af udviklingsplanen udgør indirekte diskrimination (side 9-11).

Transport- og Boligministeriets bemærkninger heroverfor, fremgår af afsnit 5.2.1-5.2.3, nedenfor.

5.2.1 Sagsøgerne bliver ikke behandlet ringere

Sagsøgerne har på side 3-4 i replikken anført, at de er blevet udsat for en ringere behandling som følge af Transport- og Boligministeriets godkendelse af udviklingsplanen, fordi sagsøgerne lever under *trussel* om at skulle fraflytte deres lejemål.

Transport- og Boligministeriet fastholder, at sagsøgerne ikke er blevet stillet ringere. Hverken som følge af almenboliglovens §§ 61 a og 168 a, eller som følge af ministeriets godkendelse af udviklingsplanen for Mjølnerparken. Der henvises til svarskriftet, afsnit 4.2.2.1.

Transport- og Boligministeriet bemærker i samme forbindelse, at det på nuværende tidspunkt af sagens forberedelse stadig er uklart, præcist hvad sagsøgernes situation er, herunder f.eks. om de er blevet opsagt, har modtaget varsling om opsigelse, har fået tilbud om genhusning mv.

Som anført i svarskriftets side 23 ff. undrer ministeriet sig over, at sagsøgerne har valgt at anlægge den foreliggende sag på et tidspunkt, hvor deres lejeretlige stilling er langt fra afklaret. Det er således ministeriets forståelse, at det f.eks. ikke på nuværende tidspunkt kan siges med sikkerhed, om sagsøgerne vil blive opsagt fra deres nuværende lejemål, og/eller, at der f.eks. er en reel mulighed for, at sagsøgerne inden salget af begge karréer er gennemført i 2022, kan blive tilbudt genhusning af en lejlighed i én af de andre karréer i Mjølnerparken.

Sagsøgerne opfordres på den baggrund til at redegøre for, *dels* om de er blevet opsagt fra deres lejemål eller har modtaget varsling om opsigelse, og *dels* om de har modtaget tilbud om genhusning, og i så fald, hvad indholdet af disse tilbud har været, og hvad deres svar hertil (**opfordring E**).

....

Det er herudover ikke korrekt, som anført på side 4 i replikken, at Transport- og Boligministeriet har truffet beslutningen om, at sagsøgernes bolig skal frasælges.

Beslutningen er truffet af Bo-Vita og Københavns Kommune, og transport- og boligministeren har i medfør af almenboliglovens § 168 a, stk. 2, ikke grundlag for at ændre i udviklingsplanen, hvis den i øvrigt er realistisk og tilstrækkelig for at opfylde nedbringelseskravet i almenboliglovens § 168 a, stk. 1, jf. afsnit 5.1.2, ovenfor.

Ministerens godkendelse af udviklingsplanen angår således *ikke* selve salget af karréerne i Mjølnerparken, som godkendes af kommunalbestyrelsen (og i visse tilfælde transport- og boligministeren) efter den

særskilte ordning i almenboliglovens § 27. Dette er da også understreget på side 2 i transport- og boligministerens godkendelse af 10. september 2019 af udviklingsplanen for Mjølnerparken (bilag 9)

....

Det er heller ikke korrekt, når sagsøgerne på side 4 i replikken har anført, at det at blive tvunget til at flytte fra sin bolig, uden videre udgør ringere behandling – uanset, om man tilbydes at flytte til en anden bolig inden for samme boligområde.

Det er efter Transport- og Boligministeriet afgørende for den foreliggende sag, at ministeriet med almenlejelovens § 86, stk. 1, har tilvejebragt det retlige grundlag for, at personer, der bliver påvirket af udviklingsplanen, f.eks. fordi deres lejemål opsiges, bliver tilbudt en bolig inden for det pågældende boligområde. Som anført i svarskriftet, afsnit 4.2.3.2, er medlemsstater således overladt en vid skønsmargin i forhold til gennemførelsen af integrationsfremmende tiltag, så længe de nævnte tiltag er proportionale.

Sagsøgerne har på side 4 i replikken henvist til, at Bo-Vita nægter at tilbyde sagsøgerne genhusning inden for Mjølnerparkens område. Efter Transport- og Boligministeriets opfattelse understreger bemærkningen blot, at sagsøgernes udestående er med Bo-Vita, og ikke ministeriet, og at dette mellemværende bør løses i en retssag mellem sagsøgerne og Bo-Vita.

Transport- og Boligministeriet har således ressortansvaret for bestemmelserne i almenboligloven og almenlejeloven og kan stå på mål for bestemmelsernes ordlyd og forarbejder. Ministeriet kan derimod ikke drages til ansvar for, hvordan Bo-Vita fortolker og administrerer bestemmelserne. Hvis sagsøgerne er utilfredse hermed, må de anlægge en retssag mod Bo-Vita.

....

Endelig har sagsøgerne på side 5 i replikken anført, at de bliver stillet ringere som følge af det stødende sprogbrug, som ministeriets godkendelse af udviklingsplanen hviler på. Når Mjølnerparken bliver kategoriseret som en hård ghetto, indebærer det efter sagsøgernes opfattelse en *stigmatisering* af f.eks. etniske minoriteter. Sagsøgerne har i den forbindelse henvist til udtalelsen fra tre af FN's særlige rapportører i en pressemeddelelse (bilag T).

Som anført på side 24 i svarskriftet, mener Transport- og Boligministeriet ikke, at det pågældende forhold er beskyttet af lov om etnisk ligebehandling, det etniske ligebehandlingsdirektiv eller EMRK, hvilket da heller ikke er konklusionen i den udtalelse, som sagsøgerne har henvist til.

Udtalelsen stammer fra FN's såkaldte særlige rapportører, der udgør en del af de såkaldte "Special Procedures". Følgende er anført i pressemeddelelsen (bilag T) om disse special procedures:

"The Special Rapporteurs are part of what is known as the Special Procedures of the Human Rights Council. Special Procedures, the largest body of independent experts in the UN Human Rights system, is the general name of the Council's independent fact-finding and monitoring mechanisms that address either specific country situations or thematic issues in all parts of the world. Special Procedures' experts work on a voluntary basis; they are not UN staff and do not receive a salary for their work. They are independent from any government or organization and serve in their individual capacity."

I udtalelsen udtrykker de særlige rapportører bekymring om, hvorvidt "ghettolovgivningen" er diskriminerende, men fastslår ikke, at almenboliglovens regler, udviklingsplanen for Mjølnerparken eller Transport- og Boligministeriets godkendelse heraf, er i strid med de etniske ligebehandlingsregler mv. Udtalelsen er desuden ikke retligt bindende for medlemslandene, og forpligter derfor ikke landsretten i den foreliggende sag.

Dertil kommer, at der kan rejses tvivl om, hvorvidt de faktiske omstændigheder, udtalelsen baserer sig på, er korrekte. Som det følger af udtalelsen har hverken Transport- og Boligministeriet eller Bo-Vita været hørt, inden udtalelsen blev afgivet, og Bo-Vita har i en række artikler gjort opmærksom på, at de ikke er enige i – som det fremgår af udtalelsen – at udviklingsplanen indebærer, at personer tvinges til at fraflytte deres boliger (**bilag U** og **bilag V**).

Den danske regering er i færd med at udarbejde et svar til udtalelsen fra de særlige rapportører, som vil blive fremlagt i retssagen, når den er afgivet.

5.2.2 Transport- og Boligministeriet har ikke lagt vægt på etnicitet

Sagsøgerne har på side 5-9 i replikken anført, at Transport- og Boligministeriet har udøvet direkte diskrimination, idet de henviser til følgende:

"Boligministeren har gjort det helt klart, at boligorganisationernes pligt til at udarbejde en udviklingsplan for en "ghetto", som Transport- og Boligministeriet kun vil godkende, hvis den nedbringer antallet af familieboliger med minimum 40 % inden 2030, vedrører beboernes etniske oprindelse." (understreget her)

Det pågældende afsnit illustrerer med tydelighed, at sagsøgernes formål med den foreliggende sag er at få en abstrakt prøvelse af almenboliglovens regler. Pligten til at udarbejde en udviklingsplan – som

omtalt i det citerede afsnit – fremgår således ikke af ministeriets godkendelse, men af almenboliglovens § 168 a, stk. 1.

Sagsøgerne opfordres på den baggrund (**opfordring B**) til at præcisere, hvor i godkendelsen af 10. september 2019 af udviklingsplanen for Mjølnerparken ministeriet specifikt har lagt vægt på race eller etnisk oprindelse.

....

Under alle omstændigheder er Transport- og Boligministeriet ikke enig med sagsøgerne i, at begrebet indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande er *direkte og uløseligt forbundet* med race og etnisk oprindelse, jf. også svarskriftet, side 25-33.

Transport- og Boligministeriet er for det første ikke enig med sagsøgerne i, at det er *uden betydning* for anvendelsen af begrebet "indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande" i almenboliglovens forstand, at der ifølge Danmarks Statistik er *statistisk belæg* for at sige, at der er særlige konsekvenser forbundet med indvandringen fra netop disse lande (til forskel fra indvandring fra vestlige lande).

Reglerne i almenboliglovens §§ 61 a og 168 a er netop vedtaget med henblik på at afhjælpe disse konsekvenser.

Reglerne om etnisk ligebehandling er utvivlsomt ikke til hinder for, at medlemsstaterne – når de konstaterer, at indvandring fra så stor en gruppe af lande, som "ikke-vestlige lande" udgør, medfører væsentlige samfundsmæssige udfordringer – indfører lovgivning, der forsøger at afhjælpe sådanne udfordringer.

Man skal i den forbindelse huske på, at almenboliglovens §§ 61 a og 168 a ikke forbyder almene boligområder med mere end 50 % indvandrere eller efterkommere fra ikke-vestlige lande, eller sågar påbyder disse boligområder at nedbringe andelen af familieboliger *uden videre*.

Pligten i almenboliglovens § 168 a, stk. 1, aktiveres først, når to af de fire socioøkonomiske kriterier i almenboliglovens § 61 a, stk. 1, er opfyldt. Det kan f.eks. være, at for mange af beboerne i boligområder står uden for arbejdsmarkedet, jf. nr. 1, eller, at andelen af beboere, der er dømt for kriminalitet, er uforholdsmæssigt højere end landsgennemsnittet, jf. nr. 2.

Dette er særligt illustreret af den såkaldte "ghetto-liste" for 2020 (**bilag X**), der viser, at antallet af ghettoer i Danmark næsten er halveret siden 2019.

Det fremgår af listen, at faldet i antallet af ghettoer primært skyldes, at flere beboere i områderne er kommet i beskæftigelse, jf. kriteriet i almenboliglovens § 61, stk. 1, nr. 1, at der er færre dømte i forhold til landsgennemsnittet i områderne, jf. stk. 1, nr. 2, og at det generelle et stigende uddannelsesniveau i områderne er stigende, jf. stk. 1, nr. 3.

Som eksempel er Finlandsparken i Vejle udgået af ghettolisten, da antallet af ledige er faldet fra 41,1 % til 39 %. Boligområderne Lindholm og Korsværsparken udgår som de eneste af listen på grund af et fald i andelen af ikkevestlige indvandrere og efterkommere i de pågældende boligområder.

Hvis ikke medlemslande har adgang til at indføre sådanne (forholdsmæssige) foranstaltninger, vil det efter Transport- og Boligministeriets opfattelse være et uforholdsmæssigt og utilsigtet indgreb i medlemsstaternes adgang til at regulere et område (integration), hvor EU-Domstolen udtrykkeligt har påpeget, at medlemsstaterne nyder en bred skønsmargin, jf. svarskriftet, side 41.

Det er uden betydning for sagen, at man i Norge har opgivet kategorien ”indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande” med henvisning til, at kategorien var forbundet med ikke-statistiske udfordringer. Som anført på side 29-30 i svarskriftet kom Danmarks Statistik frem til en lignende konklusion, men valgte til trods herfor at fastholde begrebet på grund af de statistiske og analytiske fordele, der er ved begrebet.

Den vurdering har hverken sagsøgerne, Transport- og Boligministeriet eller landsretten grundlag for at efterprøve.

Transport- og Boligministeriet mener for det andet ikke, at det er i strid med de etniske ligebehandlingsregler, at transport- og boligministeren i et interview med P1-orientering den 27. maj 2020, har udtalt, at regeringen ønsker, at man i det danske samfund skal mødes *på tværs af etniske skel*, eller at begrebet ”etnisk oprindelse” optræder i forarbejderne til almenboligloven.

Det understøtter på ingen måde, at ministeriet har *lagt vægt på* etnicitet i f.eks. kategoriseringen af hårde ghettoområder eller godkendelsen af udviklingsplanen for Mjølnerparken, hvilket er dét, den foreliggende sag handler om.

Det er ingen hemmelighed, at skiftende regeringer har haft et ønske om at fremme integrationen ved at sikre, at almene boligområder i Danmark er beboet af både indvandrere og deres efterkommere og personer af dansk oprindelse, således at f.eks. graden af beskæftigelse, uddannelse og sprogkunderskaber i boligområderne kan styrkes.

Det ændrer bare ikke ved, at etnicitet og/eller race ikke er udslagsgivende for, om et boligområde kategoriseres som et "hårdt ghettoområde", jf. almenboliglovens § 61 a, stk. 4.

Det er gisninger, når sagsøgerne anfører, at begrebet "indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande" har været *tiltænkt* som et etnicitetskriterium. Ministeriet har således på side 27-33 i svarskriftet redegjort udførligt for, hvordan begrebet skal forstås, og at begrebet ikke vedrører race eller etnicitet.

For det tredje er det ikke korrekt, som sagsøgerne anfører på side 8 i replikken, at Transport- og Boligministeriet har negligeret det forhold, at begrebet "indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande" også omfatter en persons forældres fødeland og statsborgerskab.

Den oplysning optræder således allerede af svarskriftets side 4.

Det ændrer under alle omstændigheder ikke på den omstændighed, at EU-Domstolen med C-668/15, Jyske Finans-dommen, fastslog, at en persons etniske oprindelse ikke kan defineres *alene* ud fra enkelte kriterier, såsom oplysninger om, hvor personens forældre er fra. Hvilket i øvrigt giver fin mening. I Jyske Finans-dommen fandt EU-Domstolen således, at der ikke uden videre kunne drages parallel mellem klagerens nationalitet og klagerens etniske oprindelse. Det samme må selvsagt gælde for oplysninger om klagerens forældres fødeland eller statsborgerskab.

Transport- og Boligministeriet har med andre ord svært ved at se, hvordan de to situationer adskiller sig fra hinanden.

Det afgørende for den foreliggende sag er, at der ikke er grundlag for at sige, at gruppen "indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande" – der omfatter mere end halvdelen af jordens befolkning – er kendetegnet ved fælles træk såsom nationalitet, religiøse overbevisning, sprog, kulturelle baggrund, traditioner eller levesteder, jf. Jyske Finans-dommens præmis 17.

5.2.3 *Transport- og Boligministeriets godkendelse af udviklingsplanen udgør ikke indirekte diskrimination*

5.2.3.1 *Der er ingen bestemte etniske grupper, der stilles ringere*

Sagsøgerne har på side 9 ff. i replikken anført, at Transport- og Boligministeriets godkendelse af udviklingsplanen for Mjølnerparken stiller bestemte etniske grupper ringere end andre.

Spørgsmålet om indirekte diskrimination er endnu et eksempel på, hvorfor det som nævnt ovenfor er nødvendigt at afklare, hvad genstanden for den foreliggende sag er. Der er således forskel på, om

spørgsmålet i den foreliggende sag er, hvorvidt en eller flere bestemte etniske grupper er blevet særligt berørt af almenboligloven henholdsvis af godkendelsen.

Ministeriet har i svarskriftet, afsnit 4.2.3, redegjort udførligt for, hvorfor hverken almenboliglovens regler eller godkendelsen indebærer indirekte diskrimination, heriblandt hvorfor der er tale om sagligt begrundet og proportionale foranstaltninger.

Transport- og Boligministeriet opfordrede på side 36 i svarskriftet sagsøgerne til at fremlægge dokumentation for, at almenboliglovens §§ 61 a og 168 a stiller én eller flere bestemte racer eller etniske oprindelser ringere end andre personer.

Til besvarelse af opfordringen har sagsøgerne fremlagt bilag 34, hvori det bl.a. er dokumenteret, at 28 % af beboerne i Mjølnerparken i 2019 havde oprindelse i Libanon, ligesom 16,4 % af beboerne havde oprindelse i Somalia.

Sagsøgerne har i den forbindelse henvist til de fakta-ark fra CIAs årlige udgivelse, The World Factbook, hvor det bl.a. fremgår, at 95 % af Libanons befolkning tilhører arabisk etnicitet.

Transport- og Boligministeriet mener ikke, at sagsøgerne dermed har besvaret opfordringen.

Først og fremmest mener ministeriet ikke, at det uden videre kan lægges til grund, at stort set alle personer fra f.eks. Libanon tilhører samme etnicitet, som begrebet er defineret i Jyske Finans-dommen, jf. ovenfor.

Transport- og Boligministeriet har ganske rigtig (selv) fremlagt de nævnte fakta-ark fra CIA, dog blot for at illustrere, at der er forskel på nationalitet og etnicitet.

Race og etnisk oprindelse – som de optræder i den etniske ligebehandlingslov – er retlige begreber, som i den foreliggende sag skal udfyldes af Østre Landsret. Det siger sig selv, at landsretten ikke i den anledning kan forudsætte, at CIA har lagt EU-Domstolens fortolkning af race og etnisk oprindelse til grund for sine fakta-ark, og landsretten er derfor ikke bundet af oplysningerne.

Sagsøgerne har efter Transport- og Boligministeriets opfattelse ikke påvist andet, end at knap halvdelen af beboerne i Mjølnerparken har oprindelse i to lande. De har ikke påvist, hvordan denne gruppe af personer har indbyrdes fællestræk, der giver grundlag for at betegne dem som én eller flere bestemte etniciteter.

Dertil kommer, at sagsøgernes betragtning om, at *godkendelsen* i sig selv skulle stille visse etniske grupper anderledes end andre hviler på en forudsætning om, at godkendelsen udgør den reelle beslutning om at frasælge de to karréer i Mjølnerparken. Det er ministeriet ikke enig i, jf. afsnit 5.2.1, ovenfor.

....

Sagsøgerne har på side 10 i replikken anført, at Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols dom af 28. maj 1985 i *Abdulaziz, Cobales og Balkandandi mod Storbritannien* ikke er relevant i forhold til den foreliggende sag, heriblandt da den pågældende sag angik lovgivning rettet mod indvandrere fra hele verden og ikke ”kun dem fra en særlig gruppering af bestemte lande (såvel som deres efterkommere), som det er tilfældet i denne sag.”

Transport- og Boligministeriet fastholder, at præmisserne fra den pågældende dom er relevante og har betydning for den foreliggende sag, og ministeriet finder i øvrigt anledning til at gentage, at den ”særlige gruppering af bestemte lande”, som sagsøgerne henviser til, omfatter mere end halvdelen af jordens befolkning.

5.2.3.2 Begrundelse og proportionalitet

Transport- og Boligministeriet har i svarskriftet, afsnit 4.2.3.2, redegjort udførligt for, hvorfor ministeriets godkendelse af udviklingsplanen og almenboliglovens regler er objektivt begrundet og proportionale.

Sagsøgernes få bemærkninger hertil på side 10-11 i replikken giver kun anledning til to bemærkninger fra ministeriets side.

For det første understøtter den såkaldte ”ghettoliste” for 2020 (bilag Y), at tiltagene i almenboliglovens §§ 61 a og 168 a har en positiv virkning på integrationen, da det fremgår af listen, at andelen af ghettoer i Danmark er næsten halveret siden 2019, og at denne udvikling primært skyldes, at flere beboere i ghettoerne er kommet i arbejde, at færre beboere er dømt for kriminalitet, og at uddannelsesniveaueet i ghettoerne er steget, jf. side 14 ovenfor.

For det andet har sagsøgerne på side 11 i replikken anført, at ministeriet ikke har forklaret, hvorfor *godkendelsen* af udviklingsplanen for Mjølnerparken er nødvendig for målet om en vellykket integration.

Godkendelsen er nødvendig, fordi den sikrer, at de udviklingsplaner, der bliver udarbejdet af de almene boligforeninger og kommunalbestyrelserne, først implementeres, når det står klart, at de er realistiske og tilstrækkelige i forhold til at nå de mål, der er fastsat af lovgiver i almenboliglovens § 168 a, stk. 1, jf. afsnit 5.1.2, ovenfor.

Godkendelsen skal således sikre, at de almene boligforeninger *rent faktisk* opfylder kravet om, at der i 2030 maksimalt må være 40 % almene familieboliger i boligområder, der er kategoriseret som "hårde ghettoområder".

Begrundelsen for nedbringelseskravet i almenboliglovens § 168 a, stk. 1, er gennemgået udførligt i svarskriftet, afsnit 4.2.3.2.

6. PRÆJUDICIEL FORELÆGGELSE

Sagsøgerne har på side 11 i replikken anmodet om, at sagen udsættes med henblik på præjudiciel forelæggelse for EU-Domstolen, og sagsøgerne har i den forbindelse stillet to konkrete spørgsmål, som de ønsker forelagt.

De to spørgsmål handler grundlæggende set om, hvorvidt almenboliglovens §§ 61 a og 168 a er i strid med de etniske ligebehandlingsregler, hvilket kun understøtter, at det er uklart, hvad den foreliggende sag egentlig angår.

Transport- og Boligministeriet protesterer mod præjudiciel forelæggelse af de nævnte spørgsmål, dels fordi spørgsmålene ikke efter ministeriets opfattelse giver anledning til *rimelig tvivl* om fortolkningen af EU-retlige regler, og dels fordi almenboliglovens regler – der i relation til præjudiciel forelæggelse udgør faktum – ikke er beskrevet retvisende i spørgsmålene, jf. afsnit 6.1 og 6.2, nedenfor.

Ministeriet protesterer desuden mod, at spørgsmålet om præjudiciel forelæggelse udskilles til særskilt formalitetsprocedure, jf. afsnit 6.3, nedenfor.

6.1 Der er ikke rimelig tvivl om fortolkningen af EU-retlige regler

Transport- og Boligministeriet gør gældende, at EU-Domstolen med Jyske Finans-dommen har givet en klar fortolkning af, hvordan begrebet *etnisk oprindelse* skal forstås inden for rammerne af det etniske ligebehandlingsdirektiv – og dermed også den etniske ligebehandlingslov.

I den pågældende dom fandt EU-Domstolen, at der ikke var grundlag for at sige, at et kreditinstitut havde lagt vægt på klagerens etnicitet, da de stillede særlige dokumentationskrav til klageren på baggrund af *hans nationalitet*. Domstolen udtalte, at en persons etniske oprindelse ikke kan defineres ud fra enkelte kriterier, såsom en persons nationalitet, men må ske ud fra en samlet vurdering af en bred vifte af kriterier. Transport- og Boligministeriet har svært ved at se, hvilken fortolkningsmæssig tvivl de nævnte præmisser efterlader.

Den foreliggende sag handler om lovgivning, hvor oplysninger om *personers fødeland og deres forældres fødeland og statsborgerskab* er afgørende for, om de tilhører gruppen ”indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande”. Det er vanskeligt at se, hvorfor den foreliggende sag ikke kan afgøres ud fra præmisserne i Jyske Finans-dommen.

Som sagsøgernes spørgsmål er formuleret, lægger de i højere grad op til en afklaring af tvisten i den foreliggende sag, end en abstrakt fortolkning af forståelsen af etnicitetskriteriet. Det er der ikke hjemmel til i EUF-traktatens artikel 267.

6.2 Spørgsmålene beskriver ikke almenboliglovens regler retvisende

Sagsøgerne har på side 13 i replikken forfattet to spørgsmål, som de ønsker forelagt for EU-Domstolen.

Transport- og Boligministeriet mener ikke, at de pågældende spørgsmål indeholder en retvisende beskrivelse af almenboliglovens regler, som EU-Domstolen kan lægge til grund for en besvarelse af EU-retlige fortolkningsspørgsmål i det omfang, de måtte foreligge.

Som spørgsmålet er formuleret, lægger det således op til en forståelse af, at almenboliglovens bestemmer, at boligområder skal nedbringe andelen af familieboliger, hvis boligområdet blot indeholder mere end 50 % beboere med ikkevestlig oprindelse, hvilket ikke er korrekt.

Som tidligere anført fremgår det af almenboliglovens § 61 a, stk. 1, at et boligområde først kategoriseres som en ghetto, når det – ud over betingelsen om andelen af indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande i § 61 a, stk. 2 – opfylder minimum to af de socioøkonomiske kriterier i almenboliglovens § 61 a, stk. 1.

Derudover fremgår det af § 61 a, stk. 4, at et ghettoområde skal have været et ghettoområde i 4 år, før det kan karakteriseres som et såkaldt ”hårdt ghettoområde”, hvorefter pligten i almenboliglovens § 168 a, stk. 1, til at udarbejde en udviklingsplan indtræder.

Disse forhold bør under alle omstændigheder være afspejlet i formuleringen af de spørgsmål, der ønskes forelagt.

6.3 Ikke grund til formalitetsprocedure

Sagsøgerne har på side 13 i replikken anmodet om, at spørgsmålet om præjudiciel forelæggelse udskilles til særskilt mundtlig formalitetsprocedure.

Transport- og Boligministeriet protesterer herimod af de ovenfor nævnte grunde.

Ministeriet mener derudover ikke, at det er hensigtsmæssigt, at spørgsmålet om præjudiciel forelæggelse udskilles til behandling under en særskilt formalitetsprocedure. Det er nødvendigt at kunne redegøre uddybende for sagens faktum og (nationale) retlige rammer, når der skal ske præjudiciel forelæggelse, og en formalitetsprocedure vil derfor kræve den samme gennemgang af regler og faktum, som hovedforhandlingen vil tilvejebringe. Der er sagt med andre ord *intet procesbesparende* ved en formalitetsprocedure.

Det er under alle omstændigheder en forudsætning for, at landsretten overhovedet kan overveje spørgsmålet om præjudiciel forelæggelse, at der er taget stilling til, dels om sagsøgerne har retlig interesse, og dels om ministeriet er rette sagsøgte, jf. begæringen i afsnit 3, ovenfor.

7. DOKUMENTER

som påberåbes:

- Bilag T OHCR *"UN human rights experts urge Denmark to halt contentious sale of "ghetto" buildings"* artikel af 23. oktober 2020
- Bilag U Debatindlæg af 10. november 2020 i Politiken Byrum, *"FN's udtalelser om Mjølnerparken indeholder markante misforståelser"*
- Bilag V Artikel af 23. november 2020 i fagbladet Boligen, *"Bo-Vita: Vi ville gerne have været hørt af FN"*
- Bilag X Transport- og Boligministeriets liste over ghettoområder pr. 1. december 2020

København, 4. januar 2021

Peter Biering

Partner, Advokat (H)